

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته اپیدمیولوژی

عنوان:

بررسی پراکندگی جغرافیایی، روند زمانی و خصوصیات اپیدمیولوژیک موارد حیوان

گزیدگی در شهرستان بردسیر طی سال های ۹۳-۱۳۸۹

توسط: سعید حسینی

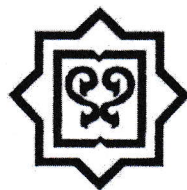
اساتید راهنما:

دکتر فرزانه ذوالعلی

اساتید مشاور:

دکتر محمد رضا بانسی - راضیه خواجه کاظمی

سال تحصیلی: ۱۳۹۵-۱۳۹۴

Kerman University of Medical Science

School of Public Health

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

(MSc)

Title:

Study of the geographical distribution, time trend and epidemiological characteristics of the animal bites cases in Bardsir from 2010 to 2015

By: Saeed Hosseini

Supervisor:

Dr. Farzaneh Zolala

Advisor:

Dr. Mohammad Reza Baneshi

Razieh Khajeh Kazemi

Year: 2016

چکیده

مقدمه: حیوان گزیدگی یکی از تهدیدهای سلامتی انسان به شمار می رود. حیوان گزیدگی پیامدهای بسیاری مانند بیماری کشنده هاری به دنبال دارد. علاوه بر این از نظر اقتصادی هزینه های زیادی برای مواردی که برای پیشگیری به مراکز بهداشتی مراجعه می کنند، به بار می آورد. با توجه به اهمیت حیوان گزیدگی در سراسر کشور، هدف مطالعه حاضر بررسی توزیع جغرافیایی، روند زمانی و خصوصیات اپیدمیولوژیک در شهرستان بردسیر جهت انجام برنامه ریزی برای پیشگیری از موارد حیوان گزیدگی و بیماری هاری بود.

روش بررسی: این پژوهش از نوع مطالعات مقطعی با بررسی پرونده افراد دچار حیوان گزیدگی از فروردین سال ۱۳۸۹ تا اسفند سال ۱۳۹۳ در شهرستان بردسیر انجام شد. داده ها وارد نرم افزار Spss v.20 گردید و از فراوانی و درصد برای گزارش اطلاعات توصیفی استفاده شد. برای تحلیل اثر متغیرهای دموگرافیک بر تعداد موارد حیوان گزیدگی از مدل لگاریتم خطی و برای بررسی روند زمانی موارد حیوان گزیدگی از سری زمانی استفاده شد. همچنین برای رسم پراکندگی جغرافیایی موارد حیوان گزیدگی نرم افزار Arc GIS به کار گرفته شد.

یافته ها: یافته های این مطالعه نشان داد که در مجموع در طی سال های مطالعه ۱۵۰۰ مورد حیوان گزیدگی رخ داده بود. بخش مشیز با تعداد ۶۹۵ مورد گزش دارای بیشترین حیوان گزیدگی بود. از نظر زمانی موارد حیوان گزیدگی دارای روند خاصی نبودند. نتایج نشان داد که میزان بروز گزش در مردان نسبت به زنان ۲/۱۲ بود ($P < 0/001$). در گروه سنی ۴۵-۳۱ سال نسبت به گروه سنی رفرنس (۶-۰ سال) میزان گزش ۵/۹۸ بار بیشتر بود ($P < 0/001$). در زنان خانه دار نسبت به گروه رفرنس (اطفال) میزان وقوع حیوان گزیدگی ۴/۹۶ بار بیشتر بود ($P < 0/001$). در بین حیوانات گزنده سگ ها بیشترین گزیدگی را ایجاد کرده بودند (۷۶/۹ درصد). از نظر اعضای گزیده شده، اندام تحتانی بیشتر گزیده شده بودند (۵۲/۸). بیشتر مصدومان واکسیناسیون سه نوبتی دریافت کرده بودند (۹۱ درصد).

نتیجه گیری: حیوان گزیدگی از جمله مصدومیت های مرتبط با حیوانات می باشد که می تواند پیامدهای ناگواری بر جای گذارد. اما با وجود این با رسیدگی سریع می توان آن را بی خطر ساخت. با وجود آموزش های بیشتر، هنوز فراوانی آن بالا

می باشد که می تواند به دلیل افزایش آگاهی بیشتر مردم در نتیجه مراجعه بیشتر باشد. ولی آنچه که عامل تعیین کننده ای در خصوص حیوان گزیدگی بالا در شهرستان بردسیر به نظر می رسد ، نوع فعالیت و شغل می باشد. بنابر این آموزش ویژه و پیشگیرانه در گروه های پرخطر می تواند مفید واقع شود.

کلید واژه ها: حیوان گزیدگی، پراکندگی جغرافیایی، روند زمانی، بردسیر

Abstract

Background: Animal bites is one of the threats to human health. Animal bites are the many implications such as rabies, a deadly disease. In addition to high costs for those who come for treatment to health centers, to bring. Given the importance of animal bite across the country, aim of research was Study of the geographical distribution, time trend and epidemiological characteristics of the animal bites cases in Bardsir to planning for the prevention of animal bites and rabies.

Methods & Materials: This cross-sectional study examined data of animal bite cases from 2010 to 2015 in the Bardsir Animal Bites. Data were entered into the SPSS v.20. The frequency and percentage were used to report descriptive information. To analyze the effect of demographic variables on the number of cases of animal bites log-linear model was used and to study the time trend of animal bite cases, time series model was used. Arc GIS were handled software to plot the geographical distribution of animal bite cases.

Results: The findings of this study showed that 1,500 cases of animal bites had occurred during the study. Mashiz with 695 cases, had the most animal bites. Animal bite cases had no specific time trend. The results showed that the incidence rate of bites in men than women was 2.12 ($p < 0.001$). In the age group 45- 31 years than 0-6 years, incidence rate was 5.98 ($p < 0.001$). Incidence rate of bites in house wives than children was 4.96 ($p < 0.001$). Among animals, the dogs more were created bites (76.9 %). In animal bite events lower limb more were injured (52.8%). Most patients were received the incomplete vaccine (91%).

Conclusion: Animal bites including injuries related to animals that can leave consequences. Nevertheless it can be safe with the rapid intervention. Despite higher education, yet it has high frequency, which can be due to increased public awareness resulting in more referrals. It seems that job is effective factors in animal bite cases in Bardsir. Therefore, specific training in high-risk groups could be useful.

Keywords: Animal bite, Geographical distribution, Time trend, Bardsir